

Příloha k protokolu o SZZ č.

Student: **Bc. Vít Janeček**

Vysoká škola: PF JU v Českých Budějovicích

Studijní obor: ČJn–AJn, učitelství pro ZŠ

Oponentka diplomové práce: Mgr. Markéta Maturová, Ph.D.

Datum odevzdání posudku: 23.05.2017

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Příjmení v městě Kaplice po roce 1945

(téma)

Vít Janeček ve své diplomové práci provedl velmi zdařilý antroponymický výzkum příjmení v jihočeské Kaplici. Práce navazuje na autorovu bakalářskou práci, v níž analyzoval proměny uličního názvosloví v Kaplici od nejstarších dob do počátku devadesátých let 20. století. Vzhledem k rozmanitému jazykovému materiálu, jenž byl silně ovlivněn demografickými změnami po roce 1945 (odsunutí německého obyvatelstva a příchod osídlenců nejenom z Čech, ale i Maďarska, Slovenska, Rumunska či Ukrajiny), zvolil autor uvážlivě pouze jedno období, a sice devadesátá léta 20. století.

Práce obsahuje tři centrální kapitoly a všechny náležité rámcové složky včetně bohaté bibliografie. Kladně hodnotím zařazení rejstříku sledovaných příjmení, který s ohledem na rozsah sestaveného korpusu velmi usnadňuje orientaci v textu. Materiálovým východiskem se staly volební seznamy, v nichž autor vycházel zejména ze seznamu z roku 1990, ale k dispozici měl i starší voličské soupisy. Již od samotného úvodu je zřejmé, že se Vít Janeček pustil do vskutku těžkého úkolu: analyzovaný onomastický materiál obsahoval 1184 příjmení, přičemž mnohá z nich mohla být (a také byla) zařazena do více tematických skupin, čímž se jejich celkový počet ještě navýšil.

První kapitola je ryze teoretická. Autor nejprve představuje antroponomastiku jako vědní obor. Domnívám se, že tato kapitola mohla být stručnější. Stálo by také za zvážení, zda

zařazovat část týkající se vývoje antroponomastiky (s. 17–23). Stručnější mohla být i část o vzniku a historii příjmení (s. 23–38).

Oddíl metodologický se skládá ze tří pododdílů, v nichž popisuje způsob klasifikace příjmení, hodnotí materiálové zdroje a postup při jejich citaci. Vedle tradiční české literatury (např. Moldanová, Knappová, Svoboda, Kopečný) pracoval i s onomastickou literaturou německou a rakouskou (např. Kunze, Naumann, Bahlow). Zpracování této části je zcela v souladu s požadavky na diplomovou práci.

Nejhodnotnější částí celé práce je kapitola závěrečná, se kterou se Vít Janeček vypořádal znamenitě. Vycházel z klasifikačních kritérií Beneše, Moldanové a Pleskalové, od nichž se příliš neodchýlil. Z početné skupiny českých příjmení vymezil např. skupiny vzniklé z proprií, apelativ, ze slovesných základů a dějů či příjmení z názvů živočichů a částí jejich těla. Cizí příjmení rozdělil na německá, slovenská a maďarská. Zvláštní podskupinu tvoří příjmení z ostatních jazyků (z ruštiny, ukrajinštiny, polštiny).

U českých příjmení z apelativ bych měla několik drobných poznámek. Na s. 69 je uvedeno příjmení Koclíř. Ačkoliv se jedná o počestěnou variantu, mohlo by být také zařazeno do skupiny německých příjmení (něm. původu). Podobně příjmení Kutlák (s. 69) vzniklé ze stč. kutlěř, kam se dostalo z němčiny. Některá příjmení jsou staršími zdomácnělými přejímkami, např. Šenkýř, Maštalíř, proto jsou ponechána ve skupině českých příjmení. Příjmení Šula, Šulek (s. 73) jsou asi od původu slovenská, příjmení Vrubel mohlo být zařazeno do skupiny ostatních cizích (k ostatním polským).

Do skupiny německých příjmení utvořených z hypokoristik jsou zařazena i některá počestěná, jež by naopak mohla být v seznamu mezi českými: s. 105 Hanka, Hanuš, Hanzal, Hanzalík, Hanzlík, Lebiš, Lošek; s. 107 Tylka. Obtížnost spočívá především v tom, že mnohá příjmení mohou mít více výkladů, a být tudíž zařazená do několika skupin. Některá příjmení jsou původem česká, ale formou poněmčená: např. Schupík, Lepschi, Mucherle, Koschant. U jiných naopak existují varianty německého a českého pravopisu (např. s. 117, 118: Sūs x Sýs, Schatzl x Šacl, Schwarz x Švarc).

Práce je psaná kultivovaným jazykem, obsahuje zanedbatelné množství grafických nedostatků a v určitých rovinách převyšuje nároky kladené na diplomovou práci. V závěru práce autor vyslovil přání, aby výsledky jeho práce přispěly k poznání novodobého stavu příjmení v městě Kaplice. Podle mého názoru se mu to zcela jistě podařilo. Velmi ráda práci Víta Janečka doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

Makovová

.....
podpis oponentky diplomové práce

V Českých Budějovicích 23. května 2017

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl